

СКУП КОМАНДАНАТА ВОЈНИХ ОБРАЗОВНИХ ИНСТИТУЦИЈА У ПУЛИ

ЗНАЊЕ И ИСКУСТВО

Конференција команданата установљена је 1972. године на предлог Канадског одбрамбеног колеџа, а њен циљ је јачање сарадње у области вишег војног образовања између војнообразовних институција земаља НАТО, како би се омогућила размена информација и побољшали образовни методи

Конференција команданата одбрамбених академија и колеџа, јединствен годишњи скуп челних људи војних образовних институција која делује под окриљем Одбрамбеног колеџа НАТО из Рима, одржана је од 22. до 25. априла у Пули, у Хрватској. Домаћин овогодишњег скупа, 36. по реду, била је Команда за здружено образовање и обуку „Петар Зрински“ из Загреба. У раду су учествовали представници војних академија, колеџа и универзитета одбране из Северне Америке, Европе, Африке, Азије и Аустралије, укупно 55 институција са 107 представника, од којих 33 генерала и адмирала, односно 41 командант, директор и председник.

Делегацију Војне академије Републике Србије представљали су генерал-мајор мр Видосав Ковачевић, начелник ВА, пуковник др Јожа Сивачек, декан и пуковник др Младен Вуруна, продекан за последипломске студије.

Радни део Конференције трајао је три дана, од којих су прва два била посвећена састанцима и дискусијама, док је преподне трећег дана било намењено за неформалне састанке појединих подгрупа које делују у оквиру Конференције.

Првог дана одржана су два предавања по позиву, дат је преглед остварених резултата рада по акционим тачкама предложеним на претходној конференцији команданата (2006) а презентоване су и теме које би по оцени организатора могле бити интересантне за све учеснике.

Предавања по позиву одржали су Дијево А. Руиз Палмер, начелник одељења за планирање у Одсеку за операције Главног штаба НАТО и пензионисани генерал-мајор Роџер Леин, заменик команданта ISAF-8. Предавање генерала Леина, „Перспективе са терена: вештине које официри поседују и знања која су им потребна да би се сучили са комплексношћу новог театра операција“, било је нарочито интересантно јер је реч о искуствима официра који је учествовао у мисијама на Кипру, Северној Ирској, Балкану, Африци и Авганистану. Из његовог излагања треба издвојити предложени правац развоја стратегијског образовања који би обухватио фокусирање на стратегијски контекст, стимулисање ширих расправа, развој индивидуалних вештина виших официра у складу са савременим потребама и неговање обуке у реалним условима.

Једна од акционих тачака на којој се у протеклој години интензивно радило је *Нацрт референтног курикулума за мултинационално образовање*. Нацрт је представио др Џим Барет из Канадске одбрамбене академије и предложио је курикулум Мултинационалног курса за штабне официре, намењен официрима који су већ обучавани за процесе планирања операција у штабовима и командама на тактичком нивоу. Основни модули курса су Национална искуства, Интерагенцијска средина, Реконструкција и стабилизација и Процедуре рада мултинационалних штабова.

Први радни дан завршен је излагањима на три теме: Културни изазови у војним операцијама, Примена платформе виртуалног студирања у напредном образовању и Веза између људске безбедности и војне доктрине.

Другог радног дана радило се по групама а представљени су и регионални приступи образовању виших официра и државних службеника. Једна од расправа била је о проналажењу продуктивног комбинованог модела учења за потребе образовања у одбрани који би се заснивао на претходно стеченом знању и актуелним искуствима. Дискусију је водио генерал мајор Пол Хаси, командант Канадске одбрамбене академије. Он је нагласио да треба бити посебно опрезан у примени комбинованог учења и свих осталих модела учења на даљину када расправљамо о образовању које мора да припреми студента за околности које су неизвесне и несигурне.

Дискусију о резултатима Мултинационалног експеримента и последицама за образовање штабних официра водио је генерал мајор Волф-Дитер Лузер, командант Командно-штабне школе оружаних снага Немачке. Он је истакао да је експеримент спроведен ради истраживања последица по образовање штабних официра, али да су у експерименту

САРАДЊА ЦЕНТРАЛНОЕВРОПСКИХ КОЛЕЏА

Састанку подгрупе „Команданти централноевропских колеџа“ присуствовали су команданти и представници одбрамбених колеџа и војних академија из Словачке, Словеније, Румуније, Пољске, Хрватске, Чешке Републике, Мађарске, Србије и Балтичког одбрамбеног колеџа.

Подгрупа је донела закључак да се у последњој недељи новембра, у Брну, одржи званични састанак команданата на којем би биле представљене војне образовне институције централноевропских земаља и достигнућа у организацији и акредитацији високог образовања према Болоњској декларацији.

испитиване и нове форме сарадње између војске, владиних и невладиних организација.

Једна од тема била је о истраживањима у подршци образовању са циљем побољшања оперативности и трансформације. Руководилац дискусије, генерал потпуковник Џон Кизели, командант Одбрамбене академије Велике Британије, рекао је да је веома важно да знамо ко шта ради и ко шта студира, да би Одбрамбени колеџ НАТОа могао да буде место прикупљања тих информација.

У делу Конференције који се односио на регионалне приступе образовању виших официра своје програме и могућности презентовали су Европски колеџ за безбедност и одбрану, Балтички одбрамбени колеџ и Академски форум Црно море, док су Јужноафричка Република и Албанија изнеле предлоге за формирање регионалних центара. Истакнута је и потреба организовања курсева који би премостили јаз до којег долази услед све веће потребе за увођењем цивила у војне операције, нарочито у фази стабилизације и реконструкције.

Наредни скуп команданата биће одржан 2008. у Толеду, у Пешадијској академији шпанске војске. ■

Др Младен ВУРУНА

ПУКОВНИК
ЏЕЈМС ТАБАК,
КОМАНДАНТ
НАТО ШКОЛЕ
У ОБЕРАМЕРГАУУ

ЗАЈЕДНИЧКА ИНТЕРЕСОВАЊА

Командант школе НАТОа у Оберамергауу дошао је недавно у Србију да истражи области у којима се може унапредити сарадња са Министарством одбране и образовним институцијама Војске Србије

Школа НАТОа у Оберамергауу у Немачкој, основана 1975. године, почела је свој рад скромно, са незнатним бројем полазника, да би прошле године кроз њу прошло 10.832 студента из 57 држава. Полазници долазе из земаља НАТОа, чланица Програма Партнерства за мир, Медитеранског дијалога, Истамбулске иницијативе за сарадњу и других држава, као што су Јужна Кореја, Аустралија, Монголија.

Шта полазници могу да науче у вашој школи?

– Учимо их свим војним предметима. Студенти из земаља чланица НАТОа и ПЗМ информичу се првенствено, примера ради, о учествовању у мировним мисијама и сарадњи између трупа из различитих земаља за време операција. Поред војних курсева, као што су планирање операција, контрола наоружања, имамо и друге, као што су они о информисању јавности. Имамо 84 курса који се нуде у двогодишњем циклусу. Сваки траје од једне до три недеље. Схватили смо да већина шефова не жели да њихови људи одсуствују дуже, те смо се томе прилагодили. Зато су наши курсеви кратки, али интензивни.

Ко су предавачи?

– Настојимо да будемо што бољи. Наши предавачи су стручњаци из различитих области. Неки од њих су из наше школе, али настојимо да остваримо сарадњу и са предавачима ван ње, са различитих војних академија, из пословног и света науке, светских организација као што су УН, Црвени крст и слично. Покушавамо својим студентима да пружимо

поглед на предмет изучавања који није само војнички, већ свеобухватнији.

Када је почела сарадња ваше куће са Министарством одбране и Војске Србије?

– Недавно сам постао командант школе НАТОа у Оберамергауу, па не могу са сигурношћу да кажем, али мислим да је та сарадња почела 2003. године. Од тада је кроз њу прошло 109 српских студената, који се по постигнутом успеху могу мерити са свим осталим полазницима.

Први пут сте у Београду. Који је циљ ваше посете?

– Истражујем области у којима Министарство одбране и школа могу да унапреде сарадњу. Надам се да можемо постићи добар договор о сарадњи са вашим војним школама. Сагледавамо и могућност да се неки припадник МО и ВС упуту да предаје и буде представник за она питања која Србија жели да предочи у нашој школи, пред њеним полазницима који долазе из интернационалне заједнице.

На који начин се борите са конкуренцијом? Шта видите као предности ваше школе?

– Ми имамо 32 године искуства у међународном подучавању. Не знам да ли је наша школа боља од ваших, али је свакако другачија и бићемо срећни да поделимо корист од нашег великог искуства. Не мислим да постоје било какве тајне у подучавању. Реч је о посвећености и другачијем приступу. Ради смо да то поделимо са Министарством одбране и другим заинтересованима.

Верујемо да свака земља има нешто различито у сагледавању истих питања. Стога, када се на једном месту скупи бројна интернационална заједница и подели своје погледе на неки проблем, добија се различита перспектива. Последица тога је да се проблеми могу лакше решавати. ■

С. БОКИЋ